

Mlčenlivost a ochrana osobních údajů klientů ve službě „Doprovázení osob pečujících“

Základní pravidlo o mlčenlivosti.

Zaměstnanci služby „Doprovázení osob pečujících“ jsou dle § 57 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí (dále jen ZSPOD) povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se při provádění sociálně-právní ochrany nebo v přímé souvislosti s tím seznámili.

Jsou též povinni zachovávat mlčenlivost o osobě, která upozornila orgán sociálně-právní ochrany na:

- porušení povinností nebo zneužití práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti
- skutečnosti, že rodiče nemohou plnit povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti
- problematickou situaci (chování) dětí, kterým se poskytuje sociálně právní ochrana (viz § 6 písm. b) až h) ZSPOD, kde je vymezen okruh dětí, na které se zaměřuje sociálně právní ochrana dětí).

Zaměstnanci jsou dále též povinni zachovávat mlčenlivost:

- o místu pobytu rodiče, který se stal obětí domácího násilí v rodině s dítětem
- o údajích o osobách, jímž bylo dítě svěřeno do péče před osvojením, jakož i o místě pobytu takového dítěte.

Zaměstnanci jsou povinni zachovávat výše specifikovanou mlčenlivost i po skončení pracovního vztahu.

Ochrana osobních údajů klientů

Charitní sdružení Děčín může zpracovávat osobní údaje bez souhlasu klientů, protože zpracování je nezbytné pro plnění smlouvy, (dohody o výkonu péstounské péče), jejíž smluvní stranou je subjekt údajů (pečující osoba).

Citlivé údaje může Charitní sdružení Děčín v souladu s písm. f) § 9 ZOOÚ zpracovávat proto, že se jedná o údaje nezbytné podle § 57 ZSPOD pro provádění sociálně právní ochrany dětí.

Dle § 57 ZSPOD jsou totiž pověřené osoby oprávněny zpracovávat vyžádané osobní údaje, a to i údaje, které zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů (dále jen ZOOÚ) označuje jako citlivé ¹, v rozsahu a způsobem, který je nezbytný pro výkon sociálně-právní ochrany v souladu s uděleným pověřením.

V rámci služby „Doprovázení osob pečujících“ zpracovává Charitní sdružení Děčín (citlivé) na základě uděleného pověření k sociálně právní ochraně dětí osobní údaje za účelem:

¹ citlivým údajem je osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuálním životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů; citlivým údajem je také biometrický údaj, který umožňuje přímou identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů

- uzavírání dohod o výkonu pěstounské péče (ve smyslu písem. d) § 48 ZSPOD) a
- poskytování výchovné a poradenské péče osobě pečující, s níž pověřená osoba uzavřela dohodu o výkonu pěstounské péče při výkonu pěstounské péče a sledování výkonu pěstounské péče, pokud osoba pečující o tuto službu požádá, je pověřená osoba povinna výchovnou a poradenskou péči poskytnout (ve smyslu písm. f) § 48 ZSPOD).

Charitní sdružení Děčín zpracovává identifikační údaje osob, s nimiž uzavírá dohodu o výkonu pěstounské péče, i jejich vlastních či svěřených dětí, dále i údaje o vztahových, ekonomických, materiálních, hygienických, sociokulturních, výchovných, zdravotních aspektech fungování rodiny, a to v rozsahu potřebném k plnění Individuálního plánu ochrana dítěte (tzv. IPOD) a Plánu spolupráce.

(Citlivé) osobní údaje CHSD zpracovává v elektronické i písemné podobě, způsob vedení, archivování a skartování dokumentace a ochrany (citlivých) osobních údajů klientů je popsán v dokumentech „Pravidla pro vedení dokumentace“ a „Pravidla pro předcházení situacím, v nichž by mohlo dojít k porušení základních lidských práv a svobod klientů a pro řešení takových situací.“

Klíčový pracovník (dále jen KP) při uzavírání dohody o výkonu pěstounské péče informuje pečující osobu o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou (citlivé) osobní údaje zpracovány (plnění dohody o výkonu pěstounské péče prostřednictvím realizace IPODu a Plánu spolupráce), o tom, že poskytnutí osobních údajů je sice dobrovolné, ale pokud by opakovaně nebyly (citlivé) osobní údaje poskytnuty, nelze plnit předmět dohody a v takovém případě by byla dohoda o výkonu pěstounské péče Charitním sdružením vypovězena. KP dále informuje o tom, že (citlivé) osobní údaje zpracovává on sám, přístup k nim má koordinátor projektu za účelem kontroly kvality práce KP, v případě potřeby (z důvodu zastupitelnosti a v době, kdy se nový zaměstnanec zaučuje) i jiný zaměstnanec služby „Doprovázení osob pečujících“, kontrolní orgány (krajská pobočka Úřadu práce), OSPOD (jemuž CHSD zasílá po šesti měsících písemné zprávy o průběhu sociálně právní ochrany dětí, dále i na vyžádání). Dále KP informuje pečující osobu o jeho právu přístupu ke svým osobním údajům, (viz též dokument „Pravidla pro vedení dokumentace“), jakož i o dalších jejích právech dle § 21 ZOOÚ.²

² § 21

(1) Každý subjekt údajů, který zjistí nebo se domnívá, že správce nebo zpracovatel provádí zpracování jeho osobních údajů, které je v rozporu s ochranou soukromého a osobního života subjektu údajů nebo v rozporu se zákonem, zejména jsou-li osobní údaje nepřesné s ohledem na účel jejich zpracování, může a) požádat správce nebo zpracovatele o vysvětlení, b) požadovat, aby správce nebo zpracovatel odstranil takto vzniklý stav. Zejména se může jednat o blokování, provedení opravy, doplnění nebo likvidaci osobních údajů.

(2) Je-li žádost subjektu údajů podle odstavce 1 shledána oprávněnou, správce nebo zpracovatel odstraní neprodleně závadný stav.

(3) Pokud vznikla v důsledku zpracování osobních údajů subjektu údajů jiná než majetková újma, postupuje se při uplatňování jejího nároku podle zvláštního zákona.22). (4) Došlo-li při zpracování osobních údajů k porušení povinností uložených zákonem u správce nebo u zpracovatele, odpovídají za ně společně a nerozdílně. (5) Správce je povinen bez zbytečného odkladu informovat příjemce o žádosti subjektu

Charitní sdružení Děčín nemá - v souladu s písm. b) odst. (1) § 18 ZOOÚ - oznamovací povinnost vůči Úřadu pro ochranu osobních údajů, ale je povinno dle odst. (2) § 18 ZOOÚ zajistit, aby informace, týkající se zejména účelu zpracování, kategorií osobních údajů, kategorií subjektů údajů, kategorií příjemců a doby uchování, které by byly jinak přístupné prostřednictvím registru vedeného Úřadem pro ochranu osobních údajů podle § 35 ZOOÚ byly zpřístupněny, a to i dálkovým přístupem nebo jinou vhodnou formou.

Tento dokument se vztahuje k požadavkům kritérií 1b), 2a), 11a), 13 a) Standardů kvality sociálně právní ochrany dětí pro pověřené osoby.